

Citované prameny

- Aetios z Amidy (Aetius Amidenus), *Libri medicinales*, vyd. A. Olivier, CML VIII, 1–2, Leipzig – Berlin 1935–1950.
- Antike Zaubersprüche*, vyd. a přel. A. Önnarfors, Stuttgart 1991.
- Antonius Musa, *De herba Vettonica, Pseudoapulei Herbarius, Placiti Liber medicinae ex animalibus*, vyd. E. Howald – H. E. Sigerist, CML IV, Leipzig – Berlin 1927.
- Apollónios z Kitia (Apollonius Citiensis), *Kommentar zu Hippokrates Über das Einrenken der Gelenke*, vyd. J. Kollesch – F. Kudlien, přel. J. Kollesch – D. Nickel, CMG XI, 1, 1, Berlin 1965.
- Aretaios (Aretaeus Cappadox), *Opera*, vyd. C. Hude, CMG II, Berlin 1958.
- Aristotelés, *De partibus animalium (Peri zóón morión)*, vyd. B. Langkavel, Leipzig 1868.
- Aristotelés, *O duši*, přel. A. Kříž, Praha 1996².
- Aristotelés, *Politica*, vyd. O. Immisch, Leipzig 1909.
- Augustinus (Aurelius Augustinus), *De civitate Dei XI–XXII*, CCL 48, Turnhout 1955.
- Báje a povídky*, přel. V. Bahník, Praha 1976.
- Bible, Písmo svaté Starého a Nového zákona*, ekumenický překlad, Praha 1987.
- Caelius Aurelianus, *Akute Krankheiten. Chronische Krankheiten*, vyd. G. Bendz, přel. I. Pape, CML VI, 1–2, Berlin 1990–1993.
- Caelius Aurelianus, *Celerum passionum libri III, Tardarum passionum libri I–II*, I, vyd. G. Bendz, přel. I. Pape, Berlin 1990.
- Caesar (Gaius Iulius Caesar), *Carminum fragmenta (in aliis scriptis servata)*, in: *Fragmenta poetarum latinarum*, vyd. J. Blaensdorf, Leipzig 1995.
- Cassius Felix, *De medicina ex Graecis logicae sectae auctoribus liber translatus*, vyd. V. Rose, Leipzig 1879.
- Cato (Marcus Porcius Cato), *O zemědělství*, přel. V. Zamarovský, Praha 1959.

- Celsus (Aulus Cornelius Celsus), *A. C. Celsi Quae supersunt*, vyd. F. Marx, CML I, Leipzig – Berlin 1915.
- Celsus (Aulus Cornelius Celsus), *De medicina I–VIII*, přel. W. G. Spencer, London – Cambridge (Mass.) 1971.
- Celsus (Aulus Cornelius Celsus), *O chirurgii*, přel. Fr. Šimon, in: *Folia Medica Cassoviensia*, 53, 1996, str. 366–369.
- Celsus (Aulus Cornelius Celsus), *O lekárstve (predslov)*, přel. Fr. Šimon, in: *Folia Fac. med. Univ. Šafarikianae*, XLVIII, 1991, fasc. I., str. 335–345.
- Celsus (Aulus Cornelius Celsus), *O sivom zákale*, přel. Fr. Šimon, in: *Čs. oftalmologie*, 47, 1991, str. 235–237.
- Celsus (Aulus Cornelius Celsus), *O zuboch*, přel. Fr. Šimon, in: *Stomatológ*, V, 1994, str. 54–55.
- Celsus (Aulus Cornelius Celsus), *O životospráve*, přel. Fr. Šimon, in: *Auriga – ZJKF*, XLIII, 2001, str. 80–86.
- Dioskúridés (Pedanios Dioskúridés), *De materia medica*, vyd. M. Wellmann, Berlin 1906–1914.
- Erasistratos, *Fragmenta*, vyd. I. Garofalo, Pisa 1988.
- Erotianos, *Vocum Hippocraticum collectio*, vyd. E. Nachmanson, Göteborg – Uppsala 1918.
- Galénos (Klaudios Galénos), *Opera omnia*, I–XX, vyd. C. G. Kühn, Leipzig 1821–1833 (reprint Hildesheim 1964–1965).
- Galénos, *Optimus medicus etiam philosophus*, in: *Scripta minora*, II, vyd. I. Müller, Leipzig 1891.
- Galénos (Klaudios Galénos), *Three Treatises on the Nature of Science On Sects for Beginners, An Outline of Empirism, On Medical Experience*, vyd. M. Frede, Indianapolis 1985.
- Galénos, *Über die medizinischen Namen*, vyd. a přel. M. Meyerhof – J. Schacht, in: *Abhandl. der Preuss. Akad. d. Wissensch.*, 1931, Philosoph. histor. Klasse Nr. 3, Berlin 1931.
- Gellius (Aulus Gellius), *Noctes Atticae I–XX*, vyd. J. C. Rolfe, Cambridge (Mass.) – London 1978–1984.
- Hérodotos, *Dějiny*, přel. J. Šonka, Praha 1972.
- Hérondas, *Mimiambi*, vyd. I. C. Cunningham, Leipzig 1987.
- Hérondas, *Mimiamby*, přel. R. Kuthan, Praha 1928.
- Hippokratés, *Aforismy. Prognostikon. O vzduchu, vodách a místech*, přel. O. Schrutz, vyd. B. Bečka – R. Jech, Praha 1993.
- Hippokratés, *Ausgewählte Schriften*, vyd. H. Diller, Stuttgart 1994.

- Hippokratés, *Oeuvres completes d'Hippocrate*, vyd. E. Littré, Paris 1839–1861.
- Homér, *Ilias*, I, vyd. A. T. Muray, Cambridge (Mass.) – London 1988.
- Homér, *Ílias*, přel. O. Vaňorný, Praha 1934.
- Horatius (Quintus Horatius Flaccus), *The Odes and Epodes*, přel. C. E. Bennett, London – Cambridge (Mass.) 1988.
- Horatius (Quintus Horatius Flaccus), *Ódy a epódy*, přel. Ot. Jiráni, Praha 1923.
- Isidor ze Sevilly (Isidorus Hispalensis), *De natura rerum (Traité de la nature)*, vyd. J. Fontaine, Bordeaux 1960.
- Isidor ze Sevilly (Isidorus Hispalensis), *Differentiae (Diferencias)*, I–II, vyd. C. Codoñer, Paris 1992.
- Isidor ze Sevilly (Isidorus Hispalensis), *Etymologiae I–III – Etymologie I–III*, přel. D. Korte, Praha 2000.
- Isidor ze Sevilly (Isidorus Hispalensis), *Etymologiarum sive Originum libri XX*, vyd. W. M. Lindsay, Oxford 1911.
- Isidor ze Sevilly (Isidorus Hispalensis), *San Isidoro de Sevilla, Etimologías*, vyd. J. O. Reta – M. A. M. Casquero, Madrid 1982.
- Livius (Titus Livius), *Ab Urbe condita libri*, vyd. W. Weissenborn, H. J. Müller – W. Heraeus, Leipzig 1959.
- Livius (Titus Livius), *Dějiny II–III*, přel. P. Kucharský – Č. Vránek, Praha 1972.
- Martialis (Marcus Valerius Martialis), *Epigrammaton libri*, vyd. W. Heraeus – I. Borovskij, Leipzig 1975.
- Martialis (Marcus Valerius Martialis), *Posměšky a jízlivosti*, přel. R. Krátký, Praha 1965.
- Matthioli, P. O., *Compendium*, Venezia 1571 (přetisk Budapest 1992).
- Matthioli, P. O., *Herbář, jinak bylinář velmi užitečný*, přel. Tadeáš Hájek z Hájku, Praha 1982.
- Oreibasios z Pergamu (Oribasius Pergameus), *Collectionum medicarum reliquiae*, vyd. J. Raeder, CML VI,1,1–VI,2,2, Leipzig – Berlin 1928–1933.
- Ovidius (Publius Ovidius Naso), *Metamorphoses*, vyd. W. S. Anderson, Leipzig 1988.
- Ovidius (Publius Ovidius Naso), *Proměny*, přel. F. Stiebitz, Praha 1942.

- Pausanias (Pausaniás Periégétés), *Cesta po Řecku*, I, přel. H. Bu-sinská, Praha 1973.
- Pausanias (Pausaniás Periégétés), *Descriptio Graeciae (Periégésis tés Hellados)*, I–III, vyd. F. Spiro, Leipzig 1903.
- Pavel z Aigíny (Paulus Aeginetes), *Libri tertii interpretatio Latina antiqua (Pauli liber De curatione egritudinum partium totius corporis)*, vyd. J. L. Heiberg, Leipzig 1912.
- Platón, *Euthyphro*, in: *Dialogi*, I, vyd. C. Fr. Hermann, Leipzig 1881, str. 1–24.
- Platón, *Gorgias, Meno*, vyd. C. Fr. Hermann, Leipzig 1949.
- Platón, *Charmides*, in: *Dialogi*, III, vyd. C. Fr. Hermann, Leipzig 1885, str. 1–30.
- Platón, *Phaedrus*, in: *Dialogi*, II, vyd. C. Fr. Hermann, Leipzig 1851, str. 202–270.
- Platón, *Protagoras*, in: *Dialogi*, III, vyd. C. Fr. Hermann, Leipzig 1885, str. 135–198.
- Plinius Starší (Gaius Plinius Secundus), *De medicina libri tres*, vyd. A. Önnersfors, CML III, Berlin 1964.
- Plinius Starší (Gaius Plinius Secundus), *Kapitoly o přírodě*, přel. F. Němeček, Praha 1974.
- Plinius Starší (Gaius Plinius Secundus), *Naturalis historia*, přel. H. Rackham, London – Cambridge (Mass.) 1971–1989.
- Po cestách Asklépiových*, vyd. J. Komorovský, Bratislava 1994.
- Quintus Serenus, *Liber medicinalis*, vyd. F. Vollmer, Leipzig – Berlin 1916.
- Quiricus de Augustis, *Světlo apatekářů (Lumen Apothecariorum)*, přel. Matěj z Mýta, vyd. E. Šedivý, Praha 1922.
- Rufus z Efesu, *De renum et vesicae morbis*, vyd. a přel. A. Sideras, CMG III,1, Berlin 1977.
- Rufus z Efesu, *Oeuvres de Rufus d'Ephese*, vyd. a přel. Ch. Daremberg – Ch. E. Ruelle, Paris 1879.
- Rufus z Efesu, *Quaestiones medicinales*, vyd. a přel. A. Gärtner, CMG Suppl. IV, Berlin 1962.
- Scribonius Largus, *Compositiones*, vyd. S. Sconocchia, Leipzig 1983.
- Seneca (Lucius Annaeus Seneca), *Epistulae morales ad Lucillum*, vyd. L. D. Reynolds, Oxford 1965.

Staré tisky

- Servius (Servius Grammaticus), *In Vergilii Aeneida commentarii*, in: *In Vergilii Carmina Commentarii*, I, vyd. G. Thilo – H. Hagen, Leipzig 1881.
- Sofoklés, *Antigona*, in: Sofoklés, *Tragédie*, přel. F. Stiebitz, Praha 1975.
- Sóranos, *Gynaeciorum libri IV*, vyd. J. Ilberg, *CMG IV*, Berlin 1910.
- Stobaios, *Anthologium*, vyd. C. Wachsmuth – O. Hense, Berlin 1884–1912.
- Theodorus Priscianus, *Euporiston libri III cum Physicorum fragmento et additamentis Pseudo-Theodoreis*, vyd. V. Rose, Leipzig 1894.
- Vergilius (Publius Vergilius Maro), *Aeneis*, přel. O. Vaňorný, Praha 1970.
- Vergilius (Publius Vergilius Maro), *Eclogues, Georgics, Aeneid I–VI*, přel. H. G. Fairclough, London – Cambridge (Mass.) 1986.
- Vergilius (Publius Vergilius Maro), *Zpěvy rolnické*, in: *Písně pastvin a lesů*, přel. O. Vaňorný, Praha 1977.
- Vitruvius (Vitruvius Pollio), *De architectura libri decem*, vyd. F. Krohn, Leipzig 1912.
- Vitruvius, *Deset knih o architektuře*, přel. A. Otoupalík, Praha 1979.
- Vulgata (Biblia sacra iuxta vulgatam versionem)*, vyd. R. Weber – B. Fischer, Stuttgart 1983³.
- Zlomky předsókratovských myslitelů*, přel. K. Svoboda. Praha 1962.

Staré tisky

- Caelius Aurelianus, *Chronion libri V (III–V)*, in: *Medici antiqui*, Venezia 1547.
- pseudo-Sóranos (pseudo-Soranos Ephesius), *Sorani Ephesii Insignis peripatetici, et vetustissimi archiatri In artem medendi isagoge saluberrima*, in: *Medici antiqui*, Venezia 1547.
- Theodorus Priscianus, *Theodori Prisciani liber, qui Logicus dicitur, ad Timotheum fratrem*, in: *Medici antiqui*, Venezia 1547.
- Vegetius (Flavius Vegetius Renatus), *Ars veterinaria sive Mulomedicina*, in: *Medici antiqui*, vyd. J. Sambucus, Basel 1574.

Použitá literatura

- Ackerknecht, E., *Geschichte der Medizin*, Stuttgart 1977.
- Bednarczyk, A., *Galén glównie kategorie systemu filozoficzno-lekarskiego*, Warszawa 1995.
- Burian, J., *Řím. Světla a stíny antického velkoměsta*, Praha 1970.
- Cohn-Haft, L., *The Public Physicians of Ancient Greece*, Northampton 1956.
- Čtení o antice, Praha 1978.
- Čtení z antiky, vyd. D. Maxová – V. Cibulka, Praha 1969.
- Daremborg, Ch., *La médecine dans Homère*, Paris 1865.
- Edelstein, E. – Edelstein, L., *Asclepius. A Collection and Interpretation of the Testimonies*, I–II, Baltimore 1945.
- Fraser, P. M., *Ptolemaic Alexandria*, 1, Oxford 1972.
- French, F. – Greenaway, F. (vyd.), *Science in Early Roman Empire: Pliny the Elder, his Sources and Influence*, London – Sydney 1986.
- Gazzaniga, V., *Phanostrate, Metrodora, Lais and the others. Women in the Medical Profession*, in: *Medicina nei Secoli*, 9, 1997, str. 277–290.
- Gourevitch, D., *Wege der Erkenntnis: Medizin in der römischen Welt*, in: M. D. Grmek (vyd.), *Die Geschichte des medizinischen Denkens Antike und Mittelalter*, München 1996, str. 114–150.
- Grmek, M. D., *Diseases in the ancient world*, Baltimore – London 1989.
- Grmek, M. – Gourevitch, D., *L'école médicale de Quintus et de Numesianus*, in: G. Sabbah (vyd.), *Études de médecine romaine*, in: *Centre Jean-Palmerie Mémoires*, VIII, Saint Etienne 1988, str. 43–60.
- Haeger, K., *The Illustrated History of Surgery*, London 1990.
- Harig, G. – Kollesch, J., *Galen und Hippokrates*, in: *La collection hippocratique et son rôle dans l'histoire de la médecine*, Leiden 1975, str. 257–274.

Použitá literatura

- Harig, G., *Griechisch-römische Antike*, in: A. Mette – I. Winter (vyd.), *Geschichte der Medizin*, Berlin 1968, str. 41–114.
- Jouanna, J., *Die Entstehung der Heilkunst im Westen*, in: M. D. Grmek (vyd.), *Die Geschichte des medizinischen Denkens Antike und Mittelalter*, München 1996, str. 28–80.
- Kábrt, J. – Chlumská, E., *Lékařská terminologie*, Praha 1972.
- Kalivoda, J., *Isidor ze Sevilly a jeho pravda slov*, in: Isidor ze Sevilly, *Etymologiae I–III – Etymologie I–III*, Praha 2000, str. 11–33.
- Kerényi, K., *Der göttliche Arzt*, Basel 1948.
- Kerényi, K., *Mytologie Řeků*, Praha 1996.
- Kollesch, J. – Nickel, D., *Bibliographia Galeniana: Die Beiträge des 20. Jahrhunderts zur Galenforschung*, in: ANRW II,37,2, Berlin – New York 1994.
- Kollesch, J., *Knidos als Zentrum der frühen wissenschaftlichen Medizin im antiken Griechenland*, in: *Gesnerus*, 46, 1989, str. 11–27.
- Kollesch, J., *Zur Säftelehre in der Medizin des 4. Jahrhunderts v. u. Z.*, in: J. Antall – G. Buzinkay – F. Némethy (vyd.), *Acta congressus internationalis XXV historiae artis medicinae*, Budapest 1976, str. 1339–1342.
- Körner, O., *Die ärztlichen Kenntnisse in Ilias und Odyssee*, München 1929.
- Krug, A., *Heilkunst und Heilkult*, München 1993.
- Kudlien, F., *Die Sklaven in der griechischen Medizin der klassischen und hellenistischen Zeit*, Wiesbaden 1968.
- Kudlien, F., *Die Stellung des Arztes in der römischen Gesellschaft*, Wiesbaden 1986.
- Kudlien, F., *Medical Education in Classical Antiquity*, in: C. D. O'Malley (vyd.), *The History of Medical Education*, Los Angeles – London 1970, str. 3–37.
- Kudlien, F., *Medicine as a „Liberal Art“ and the Question of the Physician's Income*, in: *Journal of History of Medicine*, 31, 1986, str. 448–459.
- Kuťáková, E. – Vidmanová, A., *Slovník latinských spisovatelů*, Praha 1984.
- Langslow, D. R., *Medical Latin in Roman Empire*, Oxford 2000.
- Magner, L. N., *A History of Medicine*, New York – Basel – Hong Kong 1992.
- Machek, V., *Etymologický slovník jazyka českého*, Praha 1971³.

Použitá literatura

- Mani, N., *Die wissenschaftlichen Grundlagen der Chirurgie bei Galen (mit besonderer Berücksichtigung der MM)*, in: F. Kudlien – R. J. Durling (vyd.), *Galen's Method of Healing*, Leiden 1991, str. 26–49.
- Mičuda, S. – Martínková, J., *Předepisování léků*, Praha 2000³.
- Mudry, Ph., *Le „De medicina“ de Celse. Rapport bibliographique*, in: ANRW II,37,1, Berlin – New York 1993, str. 787–799.
- Mudry, Ph., *La préface du De medicina de Celse*, Roma 1982.
- Nickel, D., *Berufsvorstellungen über die weibliche Medizinalpersonen in der Antike*, in: *Klio*, 61, 1979, str. 515–518.
- Nutton, V., *Archiatři and the Medical Profession*, in: *Papers of the British School at Rome*, XLV, 1977, str. 191–226.
- Nutton, V., *Charity and the Early Hospital*, in: *The Western Medical Tradition, 800 B.C. to A.D. 1800*, Cambridge 1995.
- Nutton, V., *Late Antiquity and the Early Middle Ages*, in: *The Western Medical Tradition, 800 BC to AD 1800*, Cambridge 1995.
- Porter, R., *Největší dobrodružství lidstva. Historie medicíny od starověku po současnost*, Praha 2001 (1. angl. vyd. Londýn 1997).
- Richter, H. J. – Böhm, M., *Pharmazeutisch-Medizinisches Lexikon*, I–II, Berlin 1989.
- Sharpe, W. D., *Isidore of Seville: The Medical Writings*, in: *Transactions of the American Philosophical Society*, 54, 2, 1964, str. 1–75.
- Slovník antické kultury*, Praha 1974.
- Staden von, H., *The Art of Medicine in Early Alexandria*, Cambridge 1989.
- Staden von, H., *Body and Machine: Interactions between Medicine, Mechanics, and Philosophy in Early Alexandria*, in: *Alexandria and Alexandrianism*, Malibu 1996, str. 85–106.
- Staden von, H., *Incurability and Hopelessness: The Hippocratic Corpus*, in: P. Potter – G. Meloney – J. Desautels (vyd.), *La maladie et les maladies dans la Collection Hippocratique, Actes du VIe colloque international hippocratique*, Quebec 1990, str. 75–112.
- Staden von, H., *Liminal Perils. Early Roman Receptions of Greek Medicine*, in: F. J. Ragep – S. P. Ragep – S. Livesey (vyd.), *Tradition, Transmission, Transformation*, Leiden 1996, str. 369–418.

Použitá literatura

- Sudhoff, K., *Geschichte der Medizin*, Berlin 1922 (repr. Leipzig 1981).
- Šimon, Fr., *Isidors Etymologien der Krankheitsbezeichnungen*, in: *Zborník filozofickej fakulty Univerzity Komenského, Graecolatina et orientalia*, XXIII–XXIV, 1992, str. 51–54.
- Valíček, P., *Užitkové rostliny tropů a subtropů*, Praha 1989.
- Vegetti, M., *Zwischen Wissen und Praxis: die hellenistische Medizin*, in: M. D. Grmek (vyd.), *Die Geschichte des medizinischen Denkens Antike und Mittelalter*, München 1996, str. 81–113.
- Vlašín, Š., *Slovník literární teorie*, Praha 1984².
- Wilamowitz-Moellendorf von, U., *Isyllos von Epidauros*, Berlin 1886.